

सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेकडून नाबार्ड व ग्रामीण पायाभूत विकास निधी मालिका अंतर्गत नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदाम बांधकाम, गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्ती करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: गोदाबां-१०२४/प्र.क्र.०२/नापु-१६-ब
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- २० जून, २०२४.

- संदर्भ : १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रं. विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम (भाग-२)
दि. २०.०९.२०१९ .
२) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन परिपत्रक क्रं. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१०/इमा-२,
दि. २५.०९.२०१९.
३) अ.ना.पु.व.ग्रा.सं.वि., शासन निर्णय क्रं. गोदाबां-१०२१/प्र.क्र.११०/नापु -१६-ब,
दि. २६.०८.२०२२ .
४) अ.ना.पु.व.ग्रा.सं.वि., शासन निर्णय क्रं. गोदाबां-१०२१/प्र.क्र.११०/नापु -१६-ब,
दि. ०८.०२.२०२३.

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम, २०१३ च्या अंमलबजावणीस दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१४ पासून राज्यात सुरुवात झाली आहे. या कायदानुसार प्राधान्य गटातील लाभार्थ्यांना विहित परिमाणानुसार धान्य उपलब्ध करून देणे बंधनकारक आहे. त्यादृष्टीने अन्नधान्याची साठवणूक व हाताळणूक प्रभावीरित्या करण्यासाठी पुरेशी गोदामे उपलब्ध असणे अनिवार्य आहे. त्यानुषंगाने राज्यातील शासकीय गोदामांची साठवणूक क्षमता वाढविण्यासाठी नाबार्डच्या कर्जस्वरूपातील अर्थसहाय्याने नवीन गोदाम बांधकाम कार्यक्रम सन २०११-१२ पासून हाती घेण्यात आला आहे.

नाबार्डच्या ग्रामीण पायाभूत विकास निधी (RIDF) अंतर्गत नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदाम बांधकाम, गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्तीची कामे संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळामार्फत करण्यात येत होती. परंतु सद्यस्थितीत संदर्भाधिन (३) व (४) शासन निर्णय अधिक्रमित करून उक्त कामे महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळा ऐवजी गोदाम बांधकाम खर्चातील बचतीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांच्याकडील बांधकाम मानके विचारात घेऊन सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेकडून करून घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम, २०१३ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने अन्नधान्याची साठवणूक व हाताळणूक प्रभावीरित्या करण्यासाठी पुरेशी गोदामे उपलब्ध असणे अनिवार्य आहे. याद्वारे संदर्भाधिन (३) व (४) येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहेत. गोदाम बांधकाम खर्चातील बचतीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांच्याकडील बांधकाम मानके तसेच कार्यपद्धती विचारात घेऊन नाबार्डच्या ग्रामीण पायाभूत विकास निधी (RIDF) अंतर्गत नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदाम बांधकाम, गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्ती याकरिता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून नेमण्यात येत आहे. तसेच वित्त विभागाने शासन निर्णय दि.२०.०९.२०२१ अन्वये प्रदान केलेल्या वित्तीय प्राधिकार प्रदान केलेले आहेत. सदर वित्तीय प्राधिकारानुसार सार्वजनिक बांधकाम विभागाने शासन निर्णय दि.२५.०९.२०१९ अन्वये अधिकार प्रदानित अधिकारी तांत्रिक मान्यतेसाठी प्राप्त सक्षम प्राधिकारी म्हणून काम पाहतील.

२. गोदाम बांधकाम खर्चातील बचतीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांच्याकडील बांधकाम मानके तसेच कार्यपद्धती विचारात घेऊन नाबार्ड अंतर्गत ग्रामीण पायाभूत विकास निधी (RIDF) अंतर्गत नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदाम बांधकाम, गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्ती सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेमार्फत करून घेणेबाबतची कार्यपद्धती:-

(अ) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, कोकण विभाग, महाराष्ट्र शासन हे “मुख्य समन्वय अधिकारी” म्हणून काम पाहतील.

(आ) जिल्हा पुरवठा अधिकारी आवश्यकतेनुसार नाबार्ड व ग्रामीण पायाभूत विकास निधी (RIDF) अंतर्गत नवीन गोदाम बांधकामाकरिता जमीन अधिग्रहीत करून, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्तीबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागास कळवतील. तसेच त्यानुषंगाने आवश्यक स्थानिक स्वराज्य संस्था/नियोजन प्राधिकरण यांचेकडून बांधकाम परवानगी जिल्हा पुरवठा अधिकारी प्राप्त करतील. याबाबत सर्व प्रकारचे तांत्रिक सहकार्य सार्वजनिक बांधकाम विभाग करेल.

(इ) सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सक्षम अधिकारी हे जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांच्या मागणीनुसार आवश्यक बाबींचा तसेच गोदाम बांधकाम खर्चातील बचतीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांच्याकडील बांधकाम मानके तसेच कार्यपद्धती विचारात घेऊन बांधकाम प्रस्ताव तसेच गोदाम बांधकाम अंदाजपत्रक तयार करतील. सदर प्रस्तावांच्या तांत्रिक छाननीअंती मान्यता प्रदान करतील व प्रस्तुत प्रस्ताव संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचेकडे सादर करतील.

(ई) जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी प्राप्त नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे यासाठी परिशिष्ट “अ” मधील तरतुदी तर दुरुस्ती कामांच्या प्रस्तावांची “ब” मध्ये दिलेल्या तरतुदीनुसार छाननी करतील. सदर प्रस्ताव परिपूर्ण असल्यास तो शासनास मान्यतेकरिता सादर करण्यात यावा. जर प्रस्तावात त्रुटी असतील तर त्या संबंधित अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडून पुर्ण करून घेतील. व त्यानंतरच जिल्हाधिकारी यांच्या अभिप्रायासह शासनास मान्यतेकरिता सादर करतील.

(उ) जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचेकडून प्राप्त नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्ती कामांच्या परिपूर्ण प्रस्ताव छाननीअंती मान्यता देण्यात येईल. तदनंतर नाबार्ड व ग्रामीण पायाभूत विकास निधी अंतर्गत (RIDF) अंतर्गत नवीन गोदामांचे बांधकाम प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यानंतर त्यांचा समावेश नाबार्ड ग्रामीण पायाभूत विकास निधी मालिका अंतर्गत (RIDF) समावेश शासन स्तरावरून करण्यात येईल.

(ऊ) प्रशासकीय मान्यतेनंतर निधी वितरणाचे आदेश शासन स्तरावरून निर्गमित करण्यात येतील. तदनंतर वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई यांनी त्यांचे स्तरावर निधी आहरित करून सदर निधी संबंधित जिल्हाधिकारी यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. सदर उपलब्ध करून दिलेला निधी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्याकडे अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे (Beams) वर्ग करण्यात येईल. उक्त निधी खर्च झाल्यानंतर मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, कोकण यांच्याकडून प्राप्त मासिक प्रगती अहवालाच्या (MPR) आधारे वित्तीय सल्लागार व उपसचिव यांचेमार्फत नाबार्डला प्रतिपुर्ती दावे सादर करून पुढील कर्ज रकमेच्या/हप्त्याची उचल करण्यात येईल.

(ए) तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाने निधी खर्च केल्यानंतर त्याबाबतचे मासिक प्रगती अहवाल (Monthly Progress Report) व उपयोगिता प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचेमार्फत शासनास तात्काळ सादर करावे.

(ऐ) सदर गोदामे ही शास्त्रोक्त, आधुनिक व नाविन्यपूर्ण पद्धतीने तयार केलेली असावीत.

(ओ) सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून बांधण्यात आलेल्या गोदामांचे देखभाल व दुरुस्तीची कामे प्राधान्याने त्यांचेकडून करून घेण्यात यावीत.

(औ) नवीन गोदामांचे बांधकाम पूर्ण झाल्यावर पूर्णत्वाचा दाखला मिळाल्यानंतर ९० दिवसांच्या आत गोदामाचा ताबा घेण्याची कार्यवाही संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी करावी.

(अं) नवीन गोदामांचे बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर गोदाम बांधकाम पूर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र (Project Completion Certificate) व गोदाम बांधकाम पूर्णत्व अहवाल (Project Completion

Report) नाबार्डला सादर करण्याकरिता संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचेमार्फत शासनास सादर करतील.

अ:) तसेच प्रस्तावित नविन गोदाम बांधकामाच्या प्रस्तावासोबत गोदामांच्या छतांचे आकारमान लक्षात घेता उद्योग उर्जा व कामगार विभाग यांनी अपारंपारिक उर्जा निर्मितीच्या अनुषंगाने रूफटॉप सौर प्रकल्प निर्मितीबाबत वेळोवेळी पारित केलेले नियम/कायदे/तरतुदी विचारात घेऊन रूफटॉप सौर प्रकल्प बसविण्याबाबतचा प्रस्ताव देखील शासनास मान्यतेसाठी सादर करावा.

३. सदर योजनेतर्गत बांधावयाच्या गोदामात उपलब्ध करावयाच्या इतर सोयी सुविधांमध्ये तसेच आवश्यक उपाययोजनांमध्ये खालील बाबींचा समावेश राहील.

- I. गोदामात हवा खेळती राहण्याच्या दृष्टीने गोदामात वायुविजन (Ventilation) असावे.
- II. गोदामाच्या जोत्याची उंची ट्रक मधून धान्य चढ-उतारास सोयीची असावी.
- III. गोदामामध्ये पाणी व्यवस्था, चौकीदार कॅबिन, विद्युत व्यवस्था याबाबतच्या सुविधा करण्यात याव्यात व त्याबाबतचे माहितीफलक लावण्यात यावे.
- IV. गोदामांची सर्वसाधारण दुरुस्ती आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी करण्यात यावी.
- V. स्थानिक महानगरपालिका किंवा तत्सम अधिकृत अग्निशमन यंत्रणेकडून अग्निप्रतिबंधक उपाययोजना स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या अटीनुसार करण्यात यावी.
- VI. गोदामाच्या परीसरात पिण्याच्या पाण्याची पुरेशी व्यवस्था, सुरक्षा कक्ष (Security Cabin), विद्युत व्यवस्था व स्वच्छतागृह असावे.
- VII. प्रकल्प सुरु करण्यापुर्वी जलवाहिन्या, मलवाहिन्या, विद्युतवाहिन्या, दुरध्वनी वाहिन्या, गॅस वाहिन्या, इंधन वाहिन्या इ. योग्य ठिकाणी स्थलांतरित करण्याबाबत पुरेशी दक्षता घेण्यात यावी.
- VIII. प्रत्येक गोदामास सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून भिंत असावी. तसेच ट्रक ये-जा करणेसाठी आवश्यक लांबी-रुंदीचा कॉक्रीटचा रस्ता असावा.
- IX. गोदामाच्या परीसरात किमान दोन वाहने उभी करण्याची तसेच इलेक्ट्रॉनिक वजन काट्याची व्यवस्था असावी.
- X. प्रत्येक गोदामाच्या ठिकाणी सी.सी.टिव्ही (CCTV) कॅमेऱ्याची व्यवस्था करणे अनिवार्य आहे.

४. सदर नवीन गोदामांचे बांधकाम, नाबार्ड व्यतिरिक्त इतर नवीन गोदामांसाठी आवश्यक अतिरिक्त कामे व दुरुस्ती कामे विहीत वेळेत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. निधी उपलब्ध झाल्यानंतर सुद्धा बांधकामे विहीत वेळेत पूर्ण न झाल्यास तसेच विहीत वेळेत मासिक प्रगती अहवाल (MPR), परिपूर्ण प्रकल्प अहवाल (DPR) व प्रकल्प पूर्ण अहवाल (PCR) नाबार्डला सादर न केल्यास संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांना जबाबदार धरण्यात येऊन त्यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कार्यवाही प्रस्तावित करण्यात येईल. तसेच संबंधितांविरुद्ध प्रकरणपरत्वे दंड करण्याचा अधिकार अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागास राहील.

५. गोदाम बांधकामासाठी प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत शासनास सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांपैकी ज्या प्रस्तावांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे, परंतु त्यानुषंगाने निधी देण्यात आलेला नसेल असे प्रस्ताव तसेच शासनास प्राप्त झालेल्या ज्या प्रस्तावांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली नाही, असे सर्व प्रस्ताव रद्द करण्यात येऊन नव्याने सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून मागविण्यात येतील.

६. सद्यस्थितीत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळाकडून सुरु असलेली कामे, अपूर्ण कामे ही महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळाकडूनच पूर्ण केली जातील. त्यानुषंगाने त्यांना आवश्यक निधी वितरीत करण्यात येईल.

७. सदर शासन निर्णय खालील विभागांशी विचारविनिमय करून त्या विभागांनी त्यांच्या खालील अनौपचारिक संदर्भान्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

- I. नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र ४८९८/१४७५, दि.२३.०१.२०२४.
- II. सार्वजनिक बांधकाम विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.६०९/इ.मा २, दि.१३.०३.२०२४.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०६२०१६४२२६४१०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजश्री सारंग)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव
७. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. सर्व प्रशासकीय विभाग प्रमुख, मंत्रालय, मुंबई.
९. सर्व विभागीय आयुक्त
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. नियंत्रक, शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई

- १२.सर्व उपआयुक्त (पुरवठा)
- १३.सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी / अन्नधान्य वितरण अधिकारी
- १४.मुख्य अभियंता सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, मुंबई, पुणे, नाशिक, अमरावती, औरंगाबाद, नागपूर.
- १५.सर्व कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- १६.सरव्यवस्थापक, भारतीय अन्न महामंडळ, क्षेत्रीय कार्यालय, महाराष्ट्र, बोरीवली, मुंबई.
- १७.सरव्यवस्थापक, केंद्रीय वखार महामंडळ, सेक्टर-७, द्रोणागिरी, नवी मुंबई- ४०० ७०७.
- १८.अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, पुणे.
- १९.वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, जि. टी. हॉस्पिटल संकूल, मुंबई
- २०.महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
- २१.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
- २२.महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- २३.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२५. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, नागरी पुरवठा, लेखा परिक्षा मंडळ द्वारा - वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
- २६.नियोजन विभाग (का-१४७५) मंत्रालय, मुंबई.
२७. वित्त विभाग, (व्यय-१० व अर्थबळ), मंत्रालय, मुंबई.
२८. सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमा-२) मंत्रालय, मुंबई.
२९. सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक.
- ३०.सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
- ३१.संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ३२.निवडनस्ती/ नापु-१६ ब.

परिशिष्ट - अ

(अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक गोदाबा-१०२४/प्र.क्र.०२/नापु १६ब, दिनांक २०/०६/२०२४ मधील परिच्छेद २.(ई) नुसार)

वित्त विभागाचा दिनांक २०.९.२०१९ रोजीचा शासन निर्णय व अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक गोदाबा-१०२४/प्र.क्र.०२/नापु १६ब, दिनांक / /२०२४ मधील तरतुदीसह खालील मुद्दे विचारात घेऊनच यापुढे नवीन गोदाम बांधकामाचे / सध्या वापरात असलेल्या गोदामामधील अतिरिक्त नवीन कामाचे प्रस्ताव शासनास सादर करण्याच्या सूचना सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी / अन्नधान्य वितरण अधिकारी/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना देण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे:-

(१) प्रस्तावित नवीन गोदाम बांधकामाच्या जागेबाबत माहिती:-

- अ) सदर प्रस्तावित गोदामासाठी पोहोच मार्ग उपलब्ध असल्याबाबतची माहिती सादर करावी.
- आ) प्रस्तुत नवीन शासकीय धान्य गोदाम बांधकामाचा उचित आराखड्याची (वास्तुशास्त्रज्ञ/वास्तुविशारद यांच्या सहीचा) सत्यप्रत सादर करणे आवश्यक आहे.
- इ) प्रस्तावित नवीन गोदाम बांधकामासाठी वेगवेगळ्या (पाणीपुरवठा, आरोग्य, जल संधारण/ संपदा व इतर आवश्यक) विभागांची आवश्यक ती ना-हरकत प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहेत.
- ई) गोदाम बांधकामाची क्षमता आवश्यकतेनुसार ३००० मे.टन, १८०० मे.टन व १०८० मे.टन याप्रमाणातच प्रस्तावित करण्यात यावी.
- उ) प्रस्तावित जागेबाबत कोणताही न्यायालयीन व इतर वाद आहे काय?
- ऊ) प्रस्तावित जागा पुरेशी व योग्य प्रमाणात असल्याबाबत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ व पुरवठा विभागाच्या सक्षम अधिकाऱ्यांनी पाहणी केली आहे काय?
- ए) प्रस्तावित जागेसंदर्भात स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा संबंधित प्राधिकरणाकडून आवश्यक “ना-हरकत प्रमाणपत्र” प्राप्त केले आहे काय? असल्यास त्याची माहिती सोबत जोडावी.
- ऐ) प्रस्तावित गोदाम बांधकामासाठी आवश्यक गोदाम आवारातील रस्त्यांची उपलब्धता आहे काय?
- ओ) प्रस्तावित सदर गोदाम बांधकामासाठी पाणी, विद्युत यांसारख्या अत्यावश्यक सेवा उपलब्ध आहेत काय?

(२) संबंधित तालुक्यातील उपलब्ध शासकीय गोदामांची क्षमता व नव्याने बांधावयाच्या गोदामांची आवश्यकता व क्षमता याबाबतची माहिती:-

- अ) जिल्हा व तालुक्यातील उपलब्ध शासकीय गोदामांची संख्या व क्षमता.
- आ) तालुक्याचे सर्व योजनांचे दरमहा अन्नधान्याचे नियतन.

इ) तालुक्यासाठी सुमारे तीन महिन्यांचे नियतानाएवढे धान्य साठविण्यासाठी व संभाव्य नियतनामधील/ लोकसंख्येतील वाढ विचारात घेता, प्रस्तावित नवीन गोदाम बांधकामाची आवश्यकता आहे काय ?

(३) अंदाजपत्रकामधील तांत्रिक बाबींबाबत माहिती:-

(अ) अंदाजपत्रकावर सार्वजनिक बांधकाम सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांचे विहित ठिकाणी साक्षांकन घेण्यात यावे.

(आ) अंदाजपत्रकावर प्रशासकीय विभागाच्या वतीने जिल्हा पुरवठा अधिकारी/ अन्नधान्य वितरण अधिकारी यांनी विहित ठिकाणी साक्षांकन करावे.

(इ) अंदाजपत्रके जिल्हाधिकारी यांच्या मान्यतेने व अभिप्रायासहीत सादर करावीत.

(ई) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/ प्र.क्र. ३०/ १३/ विनियम (भाग-२) दिनांक, २०.९.२०१९ आणि अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय दि. / /२०२४ नुसार संबंधित मुख्य समन्वय अधिकारी (प्रशासकीय/तांत्रिक) म्हणून मुख्य अभियंता (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र शासन हे यांचेकडून कार्यवाही झाल्याबाबत जिल्हा पुरवठा अधिकारी /अन्नधान्य वितरण अधिकारी यांनी आपल्या स्तरावर खात्री करून घ्यावी व तशी खात्री करून घेतल्याबाबत स्वयंस्पष्ट अभिप्राय प्रस्तावामध्ये नमूद करावेत.

(उ) नवीन गोदाम बांधकामाचे अंदाजपत्रकीय प्रस्ताव तयार करताना करताना सर्वसमावेशक अंदाजपत्रक असावे. यामध्ये कर्मचारी/कामगारांसाठी पाण्याची व्यवस्था, शौचालय, रेस्ट रुम इ. बाबींचा विचार मूळ अंदाजपत्रकामध्ये करण्यात यावा.

(ऊ) नवीन गोदाम बांधकामाचे अंदाजपत्रक शासनाकडे सादर करताना, सदर गोदामामध्ये भविष्यात अतिरिक्त कामे करण्याची करण्याची आवश्यकता भासणार नाही, असे जिल्हा पुरवठा अधिकारी/ अन्नधान्य वितरण अधिकारी यांनी प्रमाणित करावे.

(ए) नवीन गोदाम बांधकाम आणि गोदाम दुरुस्ती यांबाबत एकत्रित अंदाजपत्रक सादर न करता स्वतंत्र अंदाजपत्रके सादर करावीत.

(ऐ) जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी अंदाजपत्रकाची त्यांच्या स्तरावर सविस्तर छाननी करून एका पत्रासोबत एकच अंदाजपत्रक शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करावे.

परिशिष्ट - ब

(अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक गोदाबा-१०२४/प्र.क्र.०२/नापु १६ब, दिनांक २०/०६/२०२४ मधील परिच्छेद २.ई) नुसार)

सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत शासकीय धान्य गोदाम दुरुस्तीचे प्रस्ताव सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या संबंधित अधिका-यांकडून तयार करून जिल्हा पुरवठा कार्यालयाच्या माध्यमातून शासनास सादर करण्यात येत आहेत. मात्र जिल्ह्यातील गोदाम दुरुस्तीच्या कामांचे प्रस्ताव सादर करण्याची पुनरुक्ती होत असल्याची बाब नाकारता येत नाही. सबब, गोदाम दुरुस्तीचे प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी खालील सर्व मुद्याच्या अनुषंगाने अंदाजपत्रकाची व कामाची छाननी करण्यात यावी.

- १) विचाराधीन गोदाम दुरुस्तीच्या कामास यापूर्वी प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे काय? त्यास निधी उपलब्ध करून दिला आहे काय? प्रशासकीय मान्यता दिलेले काम व विचाराधीन दुरुस्तीचे काम यातील फरक काय?
- २) यापूर्वी शासनास प्रस्ताव पाठविला आहे काय? असल्यास, त्याचा अंदाजित खर्च व अग्रेषण पत्राचा दिनांक व क्रमांक
- ३) अन्य स्रोतामधून निधी उपलब्ध होऊन गोदाम दुरुस्ती झाली आहे काय ?
- ४) यापूर्वी विचाराधीन गोदाम दुरुस्ती काम केव्हा करण्यात आले होते?
- ५) सद्यःस्थितीत गोदाम दुरुस्तीचे काम आवश्यक आहे काय? गोदाम दुरुस्तीचे काम आवश्यक असल्याबाबत सक्षम प्राधिकारी यांचे प्रमाणपत्र व त्यावर जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचे अभिप्राय सादर करावेत.
- ६) एका गोदाम दुरुस्तीच्या कामाकरिता एकापेक्षा अधिक अंदाजपत्रके पाठविण्यात येऊ नयेत (एकाच गोदामाच्या रंगकामासाठी वेगळे, पत्रे फर्शीकरिता वेगळे अशी अलग अंदाजपत्रके सादर करू नयेत.) निविदा टाळण्यासाठी कामाची विभागणी (एका गोदाम दुरुस्तीसाठी एकापेक्षा अधिक अंदाजपत्रके तयार करून करून ३ लक्ष रुपयाचे मर्यादित करतात ही बाब अनुचित आहे. यास्तव ई निविदा टाळण्यासाठी कामाची विभागणी करण्यात आली नसल्याचे संबंधित कार्यकारी अभियंता व जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी प्रमाणित करावेत.
- ७) अंदाजपत्रकावर सा.बां. विभागाच्या सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांची विहित ठिकाणी साक्षांकन घेण्यात यावे.
- ८) अंदाजपत्रके जिल्हाधिकारी यांच्या स्वाक्षरीने शासनास सादर करण्यात यावीत.
- ९) अंदाजपत्रकात समाविष्ट कामांची आवश्यकता असल्याची खातरजमा करावी व अंदाजपत्रकातील खर्चाचा गोषवारा पत्रकावर जिल्हा पुरवठा अधिकारी याचे साक्षांकन घेण्यात यावे.
- १०) गोदाम दुरुस्तीचे विचाराधीन दुरुस्तीकामाशिवाय इतर दुरुस्तीचे काम (संबंधीत गोदामासाठीचे) शिक्षक नसल्याबाबतचे जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचे साक्षांकन घेण्यात यावे.

११) गोदाम दुरुस्ती प्रस्ताव प्रशासकीय मान्यतेसाठी सादर करण्यापूर्वी सदरची गोदामे परिरक्षणासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या ताब्यात आहेत किंवा जिल्हा कार्यालयाकडे हस्तांतरित केलेली आहेत किंवा करो? याचा स्पष्ट उल्लेख प्रस्तावात करणे आवश्यक राहिल.

१२) ज्या गोदामाचे दुरुस्ती काम विचाराधीन आहे त्याचे बांधकाम केव्हा झाले आहे व त्यासाठी किती खर्च करण्यात आला?

२. गोदाम दुरुस्तीच्या कामातील पुनरुक्ती टाळण्याच्या दृष्टीने गोदाम दुरुस्ती कामाच्या आवश्यकतेबाबत जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी उक्त परिच्छेदातील बाबीसंदर्भात मुद्देनिहाय संविस्तर विवेचनासह गोदाम दुरुस्तीचे प्रस्ताव शासनास सादर करावेत. अन्यथा कामाच्या पुनरुक्तीमुळे होणा-या विसंगतीस जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांना व्यक्तीशा जबाबदार धरण्यात येईल याची कृपया नोंद घ्यावी.

३. गोदाम दुरुस्तीच्या त्याच कामास प्रशासकीय मान्यता प्रदानामध्ये पुनरुक्ती झाल्यास तात्काळ त्याबाबत शासनास अवगत करावे, व त्यासंदर्भात काम सुरू करण्यामधील / निधी वितरणारसंबंधी कार्यवाही पुढील शासन आदेशापर्यंत स्थगित करण्यात यावी.
